

tíðindablaðið sosialurinn

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevandi:
P/f Sosialurinn
Abyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirlestjóri:
Krisjan Dahl
Bláðólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagney Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurinn
Prent:
P/f Pressan 1981

At venda gongd- ini — tað verður høvuðsmálið

SEINASTU VIKURNAR hava fýra flokkar verið í samráðingum um skipan av nýggjum landsstýri. Hesir flokkar eru Javnaðarflokkurin, Tjóðveldisflokkurin, Sjálvstýrisflokkurin og Kristiligi Fólkaflokkurin.

SAMRÁÐINGARNAR hava gingið so mikið væl, at vit kunnu rokna við, at hesir flokkar skipa nýtt landsstýri um nakrar fáar dagar. Flokkarnir eru komnir ásamt um hvussu fleiri týðandi mál eiga at verða loyst. Tær ósemjur, sum hava verið millum flokkarnar undir samráðingunum, hava ikki verið størri enn so, at tað hevur verið møgult at tosa seg til rættis um hesar spurningar.

FLOKKARNIR HAVA funnið hvønn annan og í felag hava teir sett sær mál viðvíkjandi so at siga øllum økjum. Teir eru samdir um ein fiskivinnupolitikk, ein idnaðarpolitikk, mentunarpolitikk og ein skattapolitikk. Teir eru eisini samdir um politikkinn á almannaøkinum, heilsuøkinum, samferðsluøkinum, undirvísingargøkinum o.s.fr. Stórt sæð er nú eftir at semjast um eitt býti av málsøkjum.

TÁ VIT NÚ HAVA nevnt fleiri málsøki, so skulu vit sjálvandi eisini nevna tvey onnur tíðandi mál, og tað eru undirgrundin og ríkisstuðulin. Her hava flokkarnir

oddagrein

eisini funnið hvønn annan. Vit skulu annars ikki koma nærri inn á tey einstøku málini og hvat flokkarnir eru komnir ásamt um. Hetta kemur fram, tá samgonguskjalið um nakrar fáar dagar verður almannakunngjørt. Vit skulu leggja dent á, at samráðingarnar hevur verið góður, og at viljin hevur verið sera positivur.

HØVUÐSMÁLIÐ HJÁ hesi samgonguni verður annars búskaparpolitikkurin. Tað liggur ógvuliga frammalaga hjá nýggju samgonguni at gera alt sum gerast kann fyrri at venda búskaparligu gongdini. Vit hava eina stóra og vaksandi uttanlandsskuld. Her má vend koma í. Vit hava eisini eitt vaksandi hall á handilsjavnunum. Somuleiðis hava vit eitt vaksandi gjaldsjavnahall. Her má og skal vend koma í. Hetta verður avgjørt høvuðsmálið í tí politiska samarbeiðinum komandi fýra árin.

Í ØLLUM HESUM liggja stórar avbjóðingar til eitt komandi stýri. Og skulu samgonguflokkarnir rækka setninginum, sum fram um alt annað er at venda búskaparligu gongdini, so mugu teir í felag og hvør sær sýna vilja, dirvi og áráði. Men ta vónina hava vit.

HÓAST NÝGGJA landsstýrið enn ikki er valt, so fara vit at ynskja samgonguni góða eydnu.

Sendið
lesarabrevini
til Sosialin

Intellektuell og onnur!

Í »Sosialinum« 15. desember hevur Niels Juul Nolsøe nakrar hugleiðingar um barnaárin í Vági, um kriggið, um humanismu o.a.

Í sambandi við skrivning um utopiir og sosialismu nevnr hann Rusland, »har tað er ein intellektuell klika«, sum stýrir fæløysingunum.

At tað er ein »klika«, ið stýrir Ruslandi, kann væl vera. Men at henda klika skuldi verið serliga »intellektuell«, er ringt at siggja. Líka mikið, hvussu tú so definirar hugtakið »intellektuellur«, er torført at kroysta Stalin, Khrusjjev, Breznev og Tjernenko niður í henda leypin. Hvat annars kann sigast um teir, so skaraðu teir ikki framúr sum intellektuellir.

Lat hetta so vera, hvat vera vil. Nógv verri er, at Niels Juul Nolsøe við hesum slær seg sjálfum so dyggiliga á nevið. Tí við sínum háðarøðum um ta »intellektuellu klikuna«

fer hann í part við júst tann stavnemannin, sum hann við fullum rætti ávarar okkum ímóti. Hetta er hveiti á stavnamanna kvørn! »Hygg, her siggja tit!«, kann hann nú siga. »Ikki av ongum skrivi eg um intellektuell hopp-høvd. Tað eru teir, sum sita við valdið í Ruslandi!... Sjálvt javnaðarmaðurin Niels Juul Nolsøe er samdur við mær í hesum, at teir intellektuellu eru hættisligir og ikki at lita á!«

Henda primitiva anti-intellektualisman er jú ógvuliga populær í Føroyum — eisini í portum av javnaðarflokkinum — men verður ikki rættari ella betri fyrri tað. Hon er grundarlagið undir tí provinsiella, trongskygda heimføðisskapinum, sum verður hevjaður til skýggja sum ein serlig, serføroysk filosofi. Og teir, sum eru láturverjar hjá hesi filosofiini, óttast tí ikki bara intellektuellar, men ein og hvønn, ið hev-

ur eitt sindur av kritiskum medviti.

Intellektuellir eru hvørki verri ella betri enn onnur fólk, men at leggja serliga eftir teimum sum bólkur er syndarlaga vanligt í ymiskum ótýdligum stýrum. Og eyðkent fyrri tey eins og fyrri stavnemannin og tann flokk, hann umboðar, er ein ótýdlig mannagjagstran, ein persónsforfylging, hvørs líka vit ikki hava sæð í Føroyum — og sum tykist hava lónað seg væl (sbr. valúrslitini tey seinastu tiggju árin).

Eingin hevur higartil megnað at bygt garð móti áganginum hjá hesum vargum. Alt bendir á, at teir fara at hava jól og góðar dagar í Føroyum í nógv ár afturat. Og meta litlari og ongari mótsøðu.

Ikki eiga teir at fáa so frægt sum eitt víðursvet av undirtøku. Serstakliga ikki frá fólki, sum enn heldur uppá tey humanistisku virðini.

K-r

við- merkingar

Tað skal ein ótrúligur frekileiki til at kunna orðbera seg so sum Pauli Ellefsen, lögmaður gjørdi gamlaárskvøld, tá hann helt síðstu nýársroðu sína, sum lögmaður.

Ikki var tað bert so púra burturvið at halda eina nýársroðu, sum einki annað var enn vanlig politisk propaganda, istaðin fyrri ein frageiðing frá gongdini um, hvussu vagnast hevði í farna ári. Tað var litið og einki av hesum.

Istaðin fingi vit at vita, hvussu óføru hann hevði verið og hvussu nógv betur alt var í dag í mun til hvussu vordid var fyrri 4 árum síðan, tá hann tók við sum lögmaður.

Hann hevur ikki meira enn talað, so frætta vit longu annan nýggjársgang, at eitt tað síðsta, sum hetta landsstýrið hevur gjørt, tað er at veita 6 flakavirkjum kreppuhjálpi, katastrofuhjálpi, soleiðis at tey ikki beinleiðis máttu lata aftur, so sum hent er í Nólsoy. So ótrúliga væl harmonerar tað sum lögmaður sigur við tað sum veruliga hendir í samfelagnum.

Hann smæddist heldur ikki við at erpa sær av, hvussu vagnast hevur við fiskiskapinum, sáttmálar um fiskirættindi o.s.fr. Og so er nakni veruleikin tann, at allir fiskifrøðingar

Orð og aftur orð

og hópur av okkara egna fólk á sjónum tala um, at nú má nakað gerast, so vit ikki heilt misrokja okkara egna fiskistovnar. Alt talar fyrri, at landsstýrið við P. Ellefsen á odda heldur ikki hevur røkt sínar skyldur, tá talan er um at varðveita okkara fiskistovnar.

Og samanhalda vit taluna við tað, sum lögmaður og hansara blað hava talað um russarhatur og kommunistaræðslu, ja so er har aftur eitt týðiligt tekin um samsvarið millum orð og gerningar. Tí tey vunnu rættindi á fiskileiðum eru einans frá kommunistalundunum, sum sami

maður í propagandu sínu røðir allar føroyingar ímóti at hava nakað við at gera. Um figgjarglugu støðuna og yvirskotið í landskassanum verður sjálvsagt ikki sagt eitt einasta orð um, at við P. Ellefsen sum lögmanni skylda Føroyar so ovurhonds í uttanlandsskuld, at vit vera ikki bótaførir, um ikki aðrir koma til, sum hava vilja til at temja skuldina, sum í dag er uppi á 4 milliardum krónum, tá vit taka tær skuldir við, sum sitandi lögmaður hevur bundið okkum til langt fram í tíðina, uttan at visa á nakran deking.

ALT I rust-arbejde

ALT I mekaniske reparationer

ALT I autoskader med moderne opretterbænk

Få et uforbindende tilbud, uanset reparationens størrelse.

simons AUTO

V/Simun i Dali, Alsvej 5, 5500 Middeffart, tlf. 09 415838. Svarar eisini um kvøldið!